

Ahvganistan saja aasta eest

Täpselt sada aastat tagasi suri Afganistani emiir Abdurrahman, kes oli liitnud seni killustatud riigi. Tolleaegne Postimees valgustas sealseid sündmusi mitmes numbris:

«Et Venemaa ja Inglisemaa rahu soovivad, ei ole maailmal Ahvganistani emiiri surma pärast sõda karta. Inglisemaa lubas uue emiiri Habib Ullahi vastu mässutõstmise korral avitada. Indias on emiiri surma tõttu kõik avalikud majad kinni ja lipud jäävad poolde masti.»

Kümmekond päeva hiljem uudiste toon veidi muutus:

«Surnud emiir oli inimene, kurat ja tiiger üheskoos, ütleavad need, kes teda kauemat aega tähele on pannud. Oma alamaid karistas ta hirmsal viisil. Kuuma õliga kõrvetamine ja posti küljes surnuks külmetaamine olevad tema ajal Ahvganistanis igapäevased asjad.

Kui emiiri paluti, siis andis ta vahel ka armu. Ühel mehel pidi kõrvad katki lõigatama. Tal oli aga vägev sõber ja see palus emiiri, et mees ise lõikamist võiks toimetada. Kui emiir seda lubanud oli, palus mõjumees edasi, et emiir ise neid kohti näitaks, kust lõigata tuleb. Emiir puudutas kõrvasid, ja siis luges mõjumees kooranist neid sõnu, mis ütlevad, et mis Kõigevägevama asemik puudutab, see püha on. Emiir naeratas ja andis mõlemale andeks.

Iseäralik on, et see hirmus mees ühtlasi suur iluarmastaja oli. Majas oli palju lilli ja ta oli hästi riides. Mustust ei olnud ta majas iialgi olemas. Süüa pidi ta siis saama, kui tal kõht tühi oli.»

Uus emiir Habibulla valitses 19 aastat, siis tapeti.

AIN KALLIS, geograaf